

Fővárosi Ítéltábla

12.Gf.40.092/2023/7-II.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő1 ügyvéd) által képviselt felperes2 „felszámolás alatt” (felperes címe) felperesnek, a jogi képviselő2 ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím2) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, melyben a beavatkozó jt kamarai jogtanácsos által képviselt benyújtól (beavatkozó1 címe a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott, a Fővárosi Törvényszék 2023. január 18-án meghozott 14.G.41.638/2021/37. számú ítélete ellen az alperes 38. sorszámú fellebbezése folytán a 2023. május 24-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 880.000 (nyolcszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó-és vámhatóság számlaszám1 számú illetékbevételei számlája javára.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 336.500 (háromszázharminchatezer-ötszáz) forint, a felperesi beavatkozónak 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a felperes és az alperes között 2020. február 3-án a cím7 Kerület belterület helyrajzi szám1 helyrajzi számú, természetben a címe alatti ingatlanra megkötött adásvételi szerződés érvénytelen.

Megkeresni rendelte az illetékes földhivatali főosztályt, hogy az alperesnek a tárgybeli ingatlan 1/1 hányadára bejegyzett tulajdonjogát törölje, és a felperes tulajdonjogát 1/1 tulajdoni hányadban – eredeti állapot helyreállítása címén – jegyezze vissza. Az alperest a fentiek túrására és arra kötelezte, hogy az ingatlant 15 napon belül adja a felperes birtokába.

Felhívta az alperest, hogy a 660.000 forint kereseti illetéket a NAV illetékbevételei számlája javára fizessen meg, és kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 673.000 forint, a felperesi beavatkozónak 100.000 forint perköltséget.

[2] Ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperest (az adóst) 2009. augusztus 17-én jegyezték be a cégnyilvántartásba. felperesi ügyvezető a felperes ügyvezetője volt a cég megalakulásától kezdődően 2020. március 9-ig. Ezt követően ügyvezetője felperesi ügyvezetől lett. A felperes egyszemélyes gazdasági társaság. 2009. augusztus 17-től 2020. március 9-ig felperesi ügyvezető, ezt követően felperesi ügyvezetől a tagja. A felperes 2021. augusztus 4. napjától felszámolás alá került.

A felperes tulajdonában állt 2013. július 24-től 2020. február 5-ig cím10 belterület helyrajzi szám1 helyrajzi szám alatt nyilvántartott 75 m² alapterületű üzlethelyiség megnevezésű ingatlan, amely természetben a címe alatt található. Felperes és Alperes1 alperes (felperesi ügyvezető édesapja) között 2020. február 3-án ingatlan adásvételi szerződés jött létre. A szerződésben rögzítették, hogy az ingatlan vételárát kölcsönös egyeztetést követően, figyelemmel annak leromlott, felújítandó, minden komfortot nélkülöző állapotára bruttó 11.000.000 forintban állapítják meg. Az alperes a szerződés aláírásának napján 1.100.000 forint összegű első vételár részletet, mint foglalat készpénzben megfizet a felperes részére. A felperes képviselője az összeg átvételét a szerződés aláírásával saját kezeihez való teljesítésként elismeri és nyugtázza. Az alperes az ingatlan vételárának második részletét, 9.900.000 forintot a felperes pénzforgalmi számlájára teljesíti átutalással legkésőbb 2020. február 29. napjáig. A felek abban is megállapodtak, hogy a szerződés tárgyának birtokba bocsátására a teljes vételár megfizetését követő 5 naptári napon belül, de legkésőbb 2020. március 5. napjáig kerül sor.

A felperes banknál vezetett bankszámlájának 2020. február 1-jén 125.563 forint, 2020. február 28-án 13.332.145 forint volt a záró egyenlege. Az alperes 2020. február 21-én utalta át a felperes részére a 9.900.000 forint hátralékos vételár részletet. A felperesi ügyvezető befizetett bankközi átutalással 2020. február 7-én 10.000.000 forintot, 2020. február 14-én 8.900.000 forintot, míg az összes 36.997.950 forint jóváírásból 23.791.368 forint terhelés következett be, amely 500-tól több millió forintig terjedő készpénz felvételekből tevődött össze. Ezt követően, a 2020. február 29-től 2020. március 31-ig terjedő időszakban a felperes bankszámláján lévő 13.332.145 forint teljes egészében felvételre került akként, hogy a 2020. március 31-i záró egyenleg szerint a számlán -16.769 forint maradt.

felperesi ügyvezető a felperesi gazdasági társaság 3.000.000 forint névértékű üzletrészt, amely az üzletrész átruházási szerződés szerint 100%-os tulajdonában állt, 2020. március 9. napján értékesítette felperesi ügyvezetől részére 100.000 forint vételáron.

[3] A törvényszék rögzítette, a felperes a megváltoztatott keresetében elsődlegesen azt kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy a tárgybeli adásvételi szerződés érvénytelen, az eredeti állapotot állítsa helyre, az alperest kötelezze annak tüzésére, hogy az ingatlanon fennálló tulajdonjoga törlésre, míg a felperes tulajdonjoga – eredeti állapot helyreállítása címén – visszajegyzésre kerüljön, és kötelezze az alperest arra, hogy az ingatlant 15 napon belül adja felperes birtokába. Másodlagosan ugyancsak a szerződés érvénytelenségének megállapítását, de jogkövetkezményként a szerződés érvényesnek nyilvánítását és a feltűnő értékaránytalanságból eredő érdeksérelem kiküszöbölését kérte akként, hogy a bíróság kötelezze alperest, hogy értékkülönbözetként 9.500.000 forintot fizessen meg felperes részére. Harmadlagosan – amennyiben a bíróság a másodlagos kérelmének helyt ad – kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az ingatlanon fennálló tulajdonjoga törlésének, a felperes tulajdonjoga visszajegyzése tüzésére, és kötelezze az alperest arra, hogy az ingatlant 15 napon belül adja a felperes birtokába. Negyedlegesen a szerződés érvénytelenségének megállapítását, és jogkövetkezményként az alperes kötelezését kérte az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékéért 9.500.000 forint felperes részére történő megfizetésére.

Perköltség viselésére is kérte kötelezni az alperest a jogi képviselője munkadíja, valamint a magánszakértő 196.453 forint szakértői díja tekintetében.

Az elsődleges kereseti kérelme jogalapjaként a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés a), b) pontjaira, a 40. § (1a) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:108. § és 6:112. §-ára, a másodlagos kereseti kérelem tekintetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), b) pontjaira, a 40. § (1a) bekezdésére, a Ptk. 6:108. § és 6:110. § (1) bekezdés a) pontjára, a harmadlagos kérelme tekintetében a Ptk. 5:183. §-ára, míg a negyedleges kérelme tekintetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), b) pontjaira, a 40. § (1a) bekezdésére, a Ptk. 6:108. § és 6:113. § (1) bekezdésére hivatkozott.

Akként nyilatkozott, hogy az elsődleges és másodlagos kérelme vagylagos, sorszámuk egyben az elbírálás kért sorrendje is. A harmadlagos kérelme a másodlagos kérelméhez képest egymás melletti, míg az elsődleges kérelemhez képest vagylagos, a negyedleges kérelme az elsődleges, másodlagos és harmadlagos kérelmével vagylagos.

Tényállításként előadta, a felperes részéről a szerződést aláíró felperesi ügyvezető az alperes fia. Állítása szerint az ingatlan vételára a valós forgalmi értéknél alacsonyabb. A felperes volt ügyvezetője a banki teljesítés útján megfizetett vételárat a felperesi számláról felvette és a társaságot is értékesítette 2020. március 9-én. A szerződés megkötése és a cég értékesítése közötti időtartamban a társaság vagyona eltűnt. Állította, hogy a fent kifejtettek tekintetével a szerződés ingyenes volt, a vételár nem került megfizetésre.

Kifejtette, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kérelem megalapozottságához az alábbi tények bizonyítása szükséges: az ügyletkötésre a jogszabályhelyben meghatározott időtartamon belül került sor, az ügylet eredményeként az adós aktív, hitelezők kielégítésére szolgáló vagyona csökkent és az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult, amelyről a másik fél tudott.

Előadta, mivel a szerződés a gazdálkodó szervezet tagja és hozzátartozója között jött létre, így a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján a jogügylet ingyenességét és a rosszhiszeműséget vélelmezni kell. A törvényi vélelemmel szemben alperest terheli annak bizonyítása, hogy a szerződéskötés során jóhiszeműen járt el. Utalt a Kúria BH2015. 171. számú eseti döntésére. Rámutatott, a szerződés tartalma nem igazolja, hogy a vételár készpénzben teljesítendő része ténylegesen megfizetésre került (BH2005. 113). Bár az igazolt, hogy a vételár további része banki utalással teljesült, de azt felperes volt ügyvezetője teljes egészében a bankszámláról felvette. Kifejtette, a vételár részbeni átutalása sem alkalmas annak az igazolására, hogy a jogügylet ténylegesen visszterhes volt. Bár a szerződés teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, ez azonban csupán annak alátámasztására alkalmas, hogy az okirat aláírója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, azonban a leírt tények valóságát, vagyis a vételár tényleges megfizetését nem bizonyítja. Hivatkozott arra, hogy a csatolt számlakivonat alapján megállapítható, a vételár részben átutalásra került, azonban az átutalt összegeket a felperes akkori ügyvezetője teljes egészében felvette készpénzben. A készpénz felvételnek racionális magyarázata, gazdasági szükségszerűsége nem volt, így annak egyetlen célja az lehetett, hogy a felperest ekként kiürítve adja tovább a szerb vevőnek. A vételár résszel a felperes ténylegesen nem rendelkezett, azt a felperes gazdálkodása körében nem használták fel, hanem ténylegesen az alperes hozzátartozója vette magához.

A vagyonsökkenés tényét megítélése szerint elsődlegesen a Cstv. 40. § (3) bekezdésében rögzített vélelem igazolja, amellyel szemben a bizonyítási kötelezettség az alperest terheli. Utalt a BDT2011. 2474. számú eseti döntésre, amely szerint az azonos személy befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek egymás közti szerződéskötése esetén a rosszhiszeműség és az ingyenesség vélelme kiterjed arra is, hogy a felek által kötött ügyletek a hitelezők kijátszására irányuló szándéknak megfelelő célzott eredményt elérték, azaz a többi hitelező követelésének kielégítése alapját – akár részben – elvonták. Továbbá, az átruházott vagyontárgyért fizetendő vételár – rosszhiszeműen – olyan módon került meghatározásra, hogy a vagyontárgyat megszerző fél terhére csak a legszükségesebb tartozás keletkezzen. Ebben a körben hivatkozott arra, hogy a szerződés szerinti vételárat a piaci árhoz képest jelentősen alacsonyabb összegben határozták meg, amelyet nem indokolnak az adásvételi szerződésben megnevezett körülmények (komfortnélküliség, leromlott állapot). E tényállítása igazolására magánszakértői vélemény benyújtását indítványozta.

Másodlagosan, amennyiben a bíróság a felek jogügyletét visszterhesnek tekintené, úgy az ügylet feltűnő aránytalanságát állította. Az értékkülönbség összegét a szerződésben rögzített vételár és az általa benyújtott magánszakértői vélemény különbségeként határozta meg.

Az alperes ellenkérelme kapcsán vitatta, hogy az alperes jóhiszemű volt, a szerződéses vételár a piaci viszonyoknak megfelelt, alperes a foglalt összegét megfizette. Alperes nem adta elő, hogy a felperesi társaságnál miért volt szükség likviditás növelésre, nem bizonyította, hogy a felperes üzleti terveit a pandémia akadályozta volna, mivel felperes főtevékenysége futárpostai szolgáltatás volt, így azt nem érintette hátrányosan. Álláspontja szerint a felperes a vételárral – mivel alperes fia, mint ügyvezető azt felvette – soha nem rendelkezett, így a felek szándéka nem a vételár megfizetésére irányult, csupán arra, hogy az ingyenes ügyletet visszterhesként tüntessék fel. Az általa előadottak nem alkalmasak a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem megdöntésére.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereseti kérelmek elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Előadta, hogy fia, a volt felperesi ügyvezető az adós likviditását kívánta növelni az ingatlan értékesítésből befolyó vételárral. Állította, a készpénzben teljesítendő összeget átadta, a vételárat a felek közösen, a piaci viszonyoknak megfelelően állapították meg. A szerződés visszterhes volt, a vételárat megfizette, így a vélelem megdőlt. Fia a pandémia okozta kilátástalan gazdasági helyzetre tekintettel döntött akként, hogy a felperesi üzletrészt értékesíti, ennek vételára 6.450.000 forint volt.

A Cstv. 40. § (3) bekezdése kapcsán kiemelte, a felek jóhiszeműen jártak el az adásvételi szerződés megkötésekor. Az ellenértéket a felperes ügyvezetője 11.000.000 forintban határozta meg, amelyet az alperes megfizetett. Rámutatott, mivel a 11.000.000 forint teljesítve lett, a vélelem megdőlt. A vételár megfizetéséről banki bizonylat is keletkezett, így valós pénzmozgás történt, erre tekintettel nem állapítható meg leplezett vagy ingyenes szerződéskötés.

A másodlagos kereseti kérelem tekintetében kifejtette, a felperes tévesen véli alacsonynak a vételárat, az a pinceszinten lévő ingatlan lepusztult állapota miatt reális volt. A beszerzett magánszakértői véleményt kifogásolta, megalapozatlannak tartotta.

Előadta, azért a felek között történt az adásvétel, mivel a covid helyzetre tekintettel a felperesi képviselőnek gyorsan kellett olyan gazdasági döntést hozni, amellyel a felperes likviditását biztosítani tudja, így nem volt lehetősége a vevők felkutatására.

[5] A felperesi beavatkozó előadta, mint hitelezőnek érdeke fűződik ahhoz, hogy az ingatlan a csődvagyonyba visszakerüljön, így a hitelezők igényének fedezetét képezné. Hivatkozott arra, hogy ugyanezen felek között ugyanazon a napon másik ingatlan tekintetében létrejött adásvételi szerződés is megtámadásra került általa, amely per a Fővárosi Törvényszéken ügyszám2 számon van folyamatban. Álláspontja szerint ez megalapozza a vagyonkimentést.

[6] Utalt arra is, hogy a felperesi ügyvezető a 2018. április 20-i nyilatkozatban, mint munkáltató a felelősségét elismerte egy üzemi baleset kapcsán, amely 2017. március 24-én történt. A felperes már ebben az időszakban számíthatott arra, hogy jelentős kártérítést kell fizetnie. A munkavállaló által indított, a Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiumánál ügyszám3 szám alatt folyamatban volt perben a bíróság 2020. július 13-án kibocsátotta bírósági meghagyását, mely 2020. szeptember 5-én jogerőre emelkedett. A felperest 7.500.000 forint ápolási díj, továbbá havonta 1.976.400 forint járadék megfizetésére kötelezte a károsult munkavállaló javára. Tekintettel arra, hogy a felperes fizetéseképtelen, mögöttes felelősként helyette az állam köteles a fizetésre, amelyet a beavatkozó teljesít. Az eddig kifizetett kártérítési összeg meghaladja az 50.000.000 forintot, amely igényét a felperes felszámolási eljárásában hitelezőként bejelentette.

Véleménye szerint az alperes azzal a nyilatkozatával, hogy felperesnek nem volt ideje megfelelő vevőt találni, elismerte, hogy nem piaci alapon történt a perbeli adásvételi szerződés. A likviditási helyzetével kapcsolatos tényállítását pedig semmivel nem igazolta.

Perköltség igényt is előterjesztett.

[7] A törvényszék felhívta a Cstv. 40. § (1) bekezdését, melynek értelmében – egyebek mellett – a felszámolás közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül az adós nevében a felszámoló keresettel megtámadhatja az adósnak a) a felszámolási kérelem bíróságra érkezése napját megelőző öt éven belül és azt követően megkötött, az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződését, ha az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett, b) a felszámolási kérelem bíróságra érkezése napját megelőző három éven belül és azt követően megkötött szerződését, ha annak tárgya az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítés, vagy a harmadik személy javára feltűnően aránytalan értékkelkülönbözettel megkötött visszterhes jogügylet. Felhívta a Cstv. 40. § (1a) bekezdését, mely szerint a jogügylet eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, a felszámoló érvénytelenség címén kérheti az eredeti állapot helyreállítását és a vagyontárgyra a vagyontárgy elidegenítését követően alapított és közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jog törlését. Továbbá a Cstv. 40. § (3) bekezdését, mely szerint, ha a gazdálkodó szervezet a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével, illetve annak hozzátartozójával köt szerződést, az (1) bekezdés a) és b) pontjainak alkalmazásában a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell.

Rögzítette, az alperes nem vitatta a kereset határidőben történt benyújtását és azt, hogy a tárgybeli szerződés a jogszabály szerinti határidőkben jött létre, valamint, hogy felperesnek a szerződést aláíró ügyvezetője az alperes fia. Az elsődleges kereseti kérelem körében a felperest terhelte annak igazolása, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerint három együttes feltétel bekövetkezett, azaz, hogy a vagyonában az adásvételi szerződéssel vagyonvesztés következett be, illetve, hogy a felperes akkori képviselőjének szándéka a hitelezők kijátszására irányult, és erről a szerződő fél, azaz az alperes tudott, vagy tudnia kellett.

[8] Kiemelte, a felszámolási nyitómérleg adataiból az állapítható meg, hogy felperesnek 2021. augusztus 4. napján a saját vagyona -35.450 (helyesen: -35.450 ezer) forint volt, egyéb eszközzel, forrással nem rendelkezett. A felperesi beavatkozó által csatolt okiratokból, a 2018. április 20-i felperesi munkáltatói kárfelelősség elismerésére tekintettel levonható az a következtetés, hogy a felperesnek harmadik személy felé rendszeres fizetési kötelezettsége keletkezett, és erről a felperesnek az ingatlan adásvételi szerződés megkötése időpontjában tudomása volt. A szerződés megkötésével a vagyona még önmagában nem feltétlenül csökkent, azonban azzal, hogy a felperesi ügyvezető a vételárát több részletben rövid időn belül felvette a felperesi bankszámláról, így a vételár nem maradt a felperesi vagyon része, ekként a hitelezők kielégítésének pénzbeli alapja is megszűnt. A fentiek alapján olyan vagyoncsökkenés bekövetkezése állapítható meg, amely a hitelezők kielégítési alapjának elvonását eredményezte, és nem volt megállapítható, hogy felperesi ügyvezető az általa felvett összegeket a felperes esetleges egyéb tartozása kiegyenlítésére fordította volna,

így azt állapította meg, hogy felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének a felszámolási vagyoni csökkenése tekintetében eleget tett.

[9] Kifejtette, a másik két feltétel (a hitelezők kijátszására irányuló szándék és az alperesi rosszhiszeműség) bizonyítása nem terhelte a felperest, a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem folytán. A rosszhiszeműség és az ingyenesség véelme alóli kimentés az alperest terhelte. Megjegyezte, együttes feltételekről van szó, a kimentés csak akkor lehet sikeres, ha az alperes mindkét vélelmezett törvényi tényállítás alól kimenti magát. Ebben a körben az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy jóhiszemű volt, a hitelezők kijátszásának szándékáról nem tudott, nem kellett tudnia és a szerződés visszterhes volt. Az alperes a bíróság által a 2022. április 29-i tárgyaláson adott anyagi pervezetésre nem ajánlott fel bizonyítékot, bizonyítási indítványt. A személyes meghallgatása során tett nyilatkozata a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 230. § (1) bekezdése értelmében a tényállás megállapításához lehet szükséges. A fél nyilatkozata a Pp. bizonyítékok felsorolása között nem szerepel. Így önmagában a személyes nyilatkozat a tényállítás alátámasztására nem elegendő. Ekként alperes a vélelem megdöntéséhez szükséges tény, hogy nem volt rosszhiszemű és nem tudott arról, hogy a vele kötendő szerződés a hitelezők kijátszására irányul, nem tudta bizonyítani. Az ingyenesség körében a bíróság felhívása ellenére az okiratban foglalt 1.100.000 forint vételárrészlet szerződéskötéskori megfizetésére sem ajánlott fel bizonyítást. A felek között létrejött adásvételi szerződés teljes bizonyító erejű magánokirat.

A Pp. 325. § (1) bekezdés e) pontja és (3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, az okiratban foglalt azon nyilatkozat, hogy az alperes, mint vevő „a foglalt összegét készpénzben megfizeti az eladó részére. A felperes képviselője az összeg átvételét a szerződés aláírásával saját kezeihez való teljesítésként elismeri és nyugtázza”, azért nem bizonyítja önmagában a vételár részlet megfizetését, mivel a hozzátartozók – akár képviseleti minőségükben eljárva – közötti szerződés esetén az ingyenességet kimondó törvényi vélelem alóli kimentés körében az okiratban foglaltakat maga a vélelem írja felül, ezért az ellenérték megfizetésének igazolása az ilyen személyek által kötött szerződés esetén az okiratban foglaltak ellenére szükséges. Ezt saját előadásán kívül az alperes nem igazolta.

A bankszámla adatok alapján a 9.000.000 forint vételár megfizetése nem vitatható, azonban ebben a körben a vélelem alóli kimentés tekintetében azt kellett volna bizonyítania, hogy a készpénz felvétel ellenére a vételár a felpereshez ismételt befolyt (Kúria ügyszám5 számú ítélete). A törvényszék megítélése szerint ezen alperesi bizonyítás – bár alperes ebben a körben csupán a banki átutalás tényére hivatkozott – azért nem vezetett sikerre, mivel felperes a fent hivatkozott időszakban (azaz a vételárrészlet megfizetését követő egy hónapban) igazolta, hogy felperesi ügyvezető a teljes vételár részletet a bankszámláról felvette, azzal sajátjaként rendelkezett. Nem igazolta alperes, hogy e készpénz felvételeket a felperesi ügyvezető a társaság tartozásai rendezésére, a hitelezői igények csökkentésére fordította volna, vagy ismételt a társaság rendelkezésére bocsátotta volna. A hozzátartozói viszonyra tekintettel az alperesnek tudnia kellett arról, hogy ezen ügylettel és a vételár bankszámlán megjelenő része felvételével a hitelezők kielégítési alapja csökken, mivel maga is akként nyilatkozott, hogy tanácsai, tapasztalatai nélkül nem működhetett volna a társaság. A jóhiszeműség bizonyítása körében utalt továbbá a Kúria ügyszám8. és ügyszám9. számú ítéleteire.

[10] Mivel az alperes nem tudta kimenteni magát a törvényi vélelem alól, így a felperessel kötött szerződés ingyenességét és alperes rosszhiszeműségét megállapította.

A felperes elsődleges kereseti kérelmét alaposnak ítélte, ezért a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a 40. § (1a) bekezdése szerint érvényesülő Ptk. 6:108. § (1) bekezdése és 6:112. §-a alapján a rendelkező rész szerint határozott.

Hivatkozott a Ptk. 6:112. § (1) bekezdésére, melynek értelmében érvénytelen szerződés esetén bármelyik fél kérheti a nyújtott szolgáltatás természetbeni visszatérítését, ha maga is természetben visszatéríti a számára nyújtott szolgáltatást (eredeti állapot helyreállítása). A Ptk. 6:112. § (2) bekezdése kapcsán rámutatott, az ingyenesség véelme alóli kimentés sikertelenségére tekintettel a felperesnek nem keletkezett visszafizetési kötelezettsége az alperes felé. Megjegyezte, amennyiben az alperes részére visszajárna is az eredeti állapot helyreállítása körében a megfizetett vételár, a Kúria ügyszám9. számú eseti döntésében kifejtettek szerint a Cstv. 40. §-ában szabályozott érvénytelenség kivételt jelent az eredeti állapot helyreállításának egységes elve alól, és az adóssal szerződő fél a visszatérítési igényét a szabályszerű hitelezői igénybejelentéssel érvényesítheti a Cstv. 37. § (2) bekezdése, 38. § (3) bekezdése és 57. §-a szerint.

Az alperes javára bejegyzett tulajdonjog törléséről és a felperes tulajdonjoga visszajegyzéséről az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 62. § (1) bekezdés ab) pontja szerint, az ingatlan birtokba bocsátásáról a Ptk. 5:13. §-a alapján rendelkezett.

Megjegyezte, bár az elsődleges kérelem alaposságára tekintettel nem kellett vizsgálnia a további kereseti kérelmeket, azonban a felperes az általa beszerzett magánszakértői véleménnyel a másodlagos és negyedleges kereseti kérelmei tekintetében is eleget tett a bizonyítási kötelezettségének. Mivel ezen kereseti kérelmeket nem vizsgálta, így ezek tekintetében mellőzte az alperesi álláspontot, jogi érvelést, és – a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján – a bizonyítási indítványt a szakértő meghallgatása tekintetében.

[11] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[12] A gyakorolni kért felülbírálati jogkörként felhívta az anyagi jogi felülbírálatnak a Pp. 369. § (3) bekezdésének a)-d) pontjaiban foglalt szabályait.

Fellebbezésének indokolásában előadta, a törvényszék lényeges körülményeket hagyott figyelmen kívül. Rámutatott, felperesi ügyvezető korábbi felperesi ügyvezető következetesen akként nyilatkozott, hogy a gazdasági események nem értékelhetők önmagukban, figyelmen

kívül hagyva az éppen kibontakozó, soha nem látott gazdasági változásokat indukáló koronavírus világjárványt. Iratellenes és okszerűtlen a törvényszék azon megállapítása, hogy az alperest nem érintette hátrányosan a pandémia. A vizsgált időszakban is érzékelhetők voltak a negatív hatások, valamint előre látható volt, hogy milyen hatalmas pénzügyi nehézségekkel kell majd szembenéznie a gazdaság szereplőinek, ha nem a közvetlen hatások miatt, akkor a dominó-elv okán.

Vitatta a törvényszéknek a Cstv. 40. § (3) bekezdése értelmezése körében kifejtett álláspontját, mely szerint együttes feltételekről van szó, a kimentés csak az esetben lehet sikeres, amennyiben az alperes mindkét vélelmezett törvényi tényállás alól kimenti magát. Kifejtette, a törvényszék ezen megállapítása jogszabályellenes, amely az ügy érdemi megítélésére is kihat. Hivatkozott arra, hogy az első vételár-részt is megfizette, így a második vételár-rész okirati bizonyítékokkal alátámasztott megfizetésével az ingyenesség törvényi vélelme megdőlt. Téves az a megállapítás, hogy alperesnek nem sikerült bizonyítania az ügylet visszterhességét. Egyrészt azért, mert az ügyvéd által ellenjegyzett adásvételi szerződés igazolja az első vételár-részlet megfizetését. Előadta, amennyiben az ítéltábla lehetőséget ad a bizonyításra, úgy az ellenjegyző ügyvéd bizonyára készséggel fog nyilatkozni arról, hogy az első vételár-rész is átadásra került. Ezen új bizonyítás jogalapját a törvényszék kirívóan iratellenes következtetése adja, mely következtetésre a bírói anyagi pervezetés még csak utalás szintjén sem tért ki, az csupán az ítélet indokolásából jutott tudomására. Amennyiben az anyagi pervezetés rávilágított volna erre, úgy már az elsőfokú eljárásban megtette volna ezt a bizonyítási indítványt. Az anyagi pervezetési hiányosságok miatt álláspontja szerint helye van az új bizonyítás lefolytatásának. Másrészt a második vételár-rész tekintetében nem állt módjában annak igazolása, hogy „a vételár a felpereshez ismételt befolyt”, valamint hogy a felperesi ügyvezető az összeget „a társaság tartozásai rendezésére, a hitelezői igények csökkentésére fordította”. Ezek bizonyítása az alperestől nem volt elvárható, a bizonyítás lehetőségétől teljességgel el volt zárva.

Vitatta azt a megállapítást is, hogy „a hozzátartozói viszonyra tekintettel az alperesnek tudnia kellett arról, hogy ezen ügylettel és a vételár bankszámlán megjelenő része felvételével a hitelezők kielégítési alapja csökken”. Továbbá a törvényszék iratellenesen kezelte tényként azt, hogy alperes tudomással bírt a második vételár-rész felvételéről. Álláspontja szerint egy hozzátartozói viszonytal nem lehetséges, és nem életszerű annak bizonyítása, hogy az alperes a felperesi társaság tevékenységére rálátással bírt. Kirívóan okszerűtlennek tartotta, hogy az ítélet kifejezetten a hozzátartozói viszonyból vezette le azt, hogy az alperes tudott a vételár-rész felvételéről, a hitelezők meglétéről, és az ő kielégítésükre szolgáló alap csökkenéséről.

Eljárási és anyagi jogszabálysértésként hivatkozott a Pp. 265. § (1) bekezdése, a Pp. 279. § (1) bekezdése, valamint kiemelten a Pp. 346. § (5) bekezdése megsértésére, mivel az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, és ennek folytán jutott helytelen ítéleti következtetésre, továbbá az ítélet jogi indokolása számos esetben nem tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és azok értelmezését. A törvényszék tévesen értelmezte a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem megdöntésének módját, így az ítélet indokolása okszerűtlen. Az első vételár-rész átadás-átvételének bizonyítatlanságát tévesen értékelte, különös tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló tények mind az alperes álláspontját támasztják alá. Amennyiben ezt a törvényszék mégsem látta bizonyítottnak, úgy az anyagi pervezetésével erre fel kellett volna hívnia az alperes figyelmét, hogy lehetősége legyen további bizonyítási indítványok megtételére.

Bizonyítási indítványt is előterjesztett, tanúl tanúkénti kihallgatását kérte, aki – mint a tárgyi adásvételi szerződést ellenjegyző ügyvéd – alá tudja támasztani azt, hogy az alperes a szerződés megkötésének napján az első vételárreszt átadta felperesi ügyvezető részére.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, az alperes kötelezését kérte a másodfokú perköltsége megfizetésére.

[14] Előadta, az alperes csak általánosságban említette a koronavírus járvány negatív hatásait, azonban semmiféle konkrét, a felperesi társaságot érintő körülményt nem nevezett meg. Ennek hiányában a járvány ténye önmagában irreleváns a jogvita elbírálása során. A pandémia nem igazolja a perbeli ügylet gazdasági szükségszerűségét. Nem indokolja azt sem, hogy az alperes fia a felperesi társaság vagyonát készpénzben felvegye a bankszámláról és azt ismeretlen célra fordítsa. Az alperesi állítással szemben a perbeli adatok azt támasztják alá, hogy a járványhelyzettől függetlenül, a felperesi beavatkozó által igazolt igény ismeretében került sor a szerződéskötésre, majd ezzel összhangban a vételár készpénzben történő felvételére és a cég értékesítésére egy külföldi magánszemély részére. Megjegyezte, az érdemi ellenkérelemnek a szerződéskötés körülményeivel, így a pandémiával kapcsolatos állításait éppen az alperes személyes előadása cáfolta az alábbiak szerint: „Hogy mit akart kezdeni a cég ezzel a pénzzel, azt nem tudom. Nem volt üzleti terve a cégnek, illetőleg nem emlékszem. Arra a kérdésre sem tudok válaszolni, hogy miért értékelte a cég kilátástalannak a gazdasági helyzetet, ebbe én nem tudok beleszólni”. (24. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal)

A Cstv. 40. § (3) bekezdése értelmezése kapcsán utalt arra, hogy a felperes keresetében a rosszhiszeműségen és az ingyenességen alapuló kérelmet is előterjesztett, így a pernyertességhez alperesnek értelemszerűen mindkét vélelem alól ki kellett volna mentenie magát. A törvényszék helyesen osztotta ki a bizonyítási terhet és a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével következtetett az alperes rosszhiszeműségére és az ügylet ingyenességére.

Kifejtette, az ügyvédi ellenjegyzés nem alkalmas annak igazolására, hogy a felek nyilatkozatában szereplő tényállítás (a vételár megfizetése) valóban megtörtént. Jelen perben éppen a vételár tényleges megfizetése volt a jogvita elbírálása szempontjából releváns, bizonyítandó tény. A Cstv. 40. § (3) bekezdésében felállított vélelem alapján ez a bizonyítás az alperesre hárult, aki azonban – a 19. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt anyagi pervezetés ellenére – ennek nem tett eleget, így a törvényszék megalapozott következtetést vont le a rendelkezésre álló bizonyítékokból.

Az alperes alaptalanul hivatkozik az anyagi pervezetés hiányosságára is, annak ugyanis nem kell kiterjednie a rendelkezésre bocsátott bizonyítékokkal kapcsolatos bírói következtetésekre. Ez nem az anyagi pervezetés hiányossága, hanem a bizonyítékok értékelése, amelyet a bíróság az ítélelhozatal körében végez el.

[15] Egyetértett azzal, hogy a vételár részbeni átutalása nem értékelhető önmagában. A jogügylet céljának és tényleges hatásának megállapítása csak a szerződés tartalmának a szerződéskötést követő eseményekkel együttes értékelése útján lehetséges. Hasonló következtetésre jutott a Fővárosi Ítéltábla a ügyszám10. számú döntésében, amikor kimondta: az alperesek valós szándéka, az elérni kívánt joghatás csak a jogügyletek összefüggő láncolatának áttekintése alapján rajzolódott ki és valósult meg, amely alkalmas volt az alperes vagyonának a hitelezők előli elvonására.

[16] A törvényszék a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően, a bizonyítékok együttes értékelése révén jutott arra a következtetésre, hogy az egymással szorosan összefüggő események a jogügylet ingyenességét és az alperes rosszhiszeműségét támasztják alá. Megjegyezte, az alperes a vélelem megdöntését meg sem kísérelte, semmiféle bizonyítást nem ajánlott fel saját jóhiszeműségének igazolására, így az sem derülhetett ki, hogy a törvényszék valójában „milyen mélységű bizonyítást várt volna el alperestől”.

A törvényszék döntése összhangban áll a hivatkozott BDT2011. 2474. számú eseti döntéssel is. Megjegyezte, a foglалó kiegyenlítése nem igazolt, így a vagyoncsökkenés abban az esetben is megállapítható lenne, ha a vételár részbeni megfizetését a banki átutalások révén valónak fogadnánk el. Az alperes személyes előadása is arra enged következtetni, hogy a foglалó megfizetésére nem került sor: „A vételár kifizetése bankszámlán keresztül, utalással történt készpénz megfizetése nem történt”. (24. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal)

Álláspontja szerint a törvényszék a Cstv. 40. § (3) bekezdése helyes alkalmazásával következtetett a hozzátartozói jogviszony ténye alapján az alperes tudattartalmára. A rosszhiszeműség vélelme kiterjed ugyanis arra, hogy az alperes tudomással bírt a hitelezők kijátszására irányuló szándékról, amelyet jelen esetben a szerződéskötés és az ezzel szorosan összefüggő készpénzfelvétel testesíti meg.

Összefoglalásként előadta, a törvényszék a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a támadott jogügylettel a felperesnek a hitelezők kielégítésül szolgáló vagyona csökkent. Helyesen következtetett arra is, hogy a szerződés, mint okirat nem alkalmas a foglалó megfizetésének igazolására, míg a vételár utalással teljesített része tekintetében a bizonyítékok együttes, okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy az ténylegesen elvonásra került a hitelezők elől, így a jogügylet tényleges hatása a vagyonelvonás volt.

[17] Kérte továbbá az alperesnek a Pp. 373. § (3) bekezdésébe ütköző bizonyítási indítványa mellőzését.

[18] A felperesi beavatkozó is az elsőfokú ítélet helybenhagyását, az alperes kötelezését kérte a másodfokú perköltsége megfizetésére. Ügyvédi munkadíj címén 50.000 forintot számított fel. Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítékok együttes és okszerű mérlegelése révén jutott arra a következtetésre, hogy a perben támadott jogügylettel a hitelezők kielégítésül szolgáló vagyon a hitelezők elől elvonásra került. A jogügylet céljának

és tényleges hatásának megállapítása csak a szerződés tartalmának a szerződéskötést követő eseményekkel együtt történő értékelése útján lehetséges.

Kiemelte, az első vételárrész megfizetését az alperes nem bizonyította. A bírói gyakorlat szerint ehhez önmagában nem elég a felek közötti teljes bizonyító erejű magánokirat, amely tartalmazza azt a nyilatkozatot, hogy az eladó a vételárat átvette. Az első vételárrész tényleges megfizetésének bizonyítására az alperes bizonyítási indítványt nem tett. A 2022. június 15. napján tartott tárgyaláson a jegyzőkönyv szerint (3. oldal) az alperes úgy nyilatkozott, hogy „A vételár kifizetése bankszámlán keresztül, utalással történt készpénz megfizetése nem történt”. Ennek viszont nem volt semmilyen nyoma a bankszámlakivonaton. A második vételárrész kapcsán egyértelműen megállapítható, hogy az először megérkezett a felperes számlájára, majd ezt követően teljes egészében fel is lett véve a számláról.

Az alperes arra sem tudott magyarázattal szolgálni, hogy az ellenkérelmében miért állította azt, hogy az üzletrész adásvételi szerződésben meghatározott vételár 6.450.000 forint volt, amely összeg felvételre került a számláról. Ezzel szemben az üzletrész adásvételi szerződés szerint a vételár csupán 100.000 forint volt.

A pandémiára történt hivatkozás kapcsán rámutatott, a vagyon teljes kivonása a cégből már azelőtt befejeződött, mielőtt Magyarországon az első, a gazdasági életet bármilyen értelemben befolyásoló intézkedések megtörténtek volna. A bírósági gyakorlat egységes abban, hogy önmagában a koronavírus-járvány ténye nem mentesíti a kötelezettet a felelősség alól. Az alperes a járványnak a konkrét hatásait nem mutatta be. 2020 februárjában egy konkrét és reális kártérítési fenyegetettség állt fenn a céggel szemben, amely abból adódott, hogy egy 2017. március 24-én bekövetkezett súlyos, maradandó fogyatékossgot okozó közlekedési balesetet üzemi balesetnek ismert el a felperes ügyvezetője 2018. április 20-án. Az alperes által jelzett likviditásbővítés „olyan jól sikerült”, hogy a cég teljesen vagyontalanná vált akkorra, amikor a kártérítési igényt végül 2020. március 19. napján előterjesztették a felperessel szemben.

[19] A felpereshez hasonlóan azt is hangsúlyozta, hogy az alperesnek kellett volna bizonyítani a felek jóhiszeműségét és a visszterhességet. Az ingyenesség törvényi vélelmének megdöntése önmagában nem vezethet a kereset elutasításához, az eredményes védekezéshez mind az ingyenesség, mind a rosszhiszeműség törvényes vélelmét meg kell dönteni.

[20] A beavatkozó is kérte az alperes bizonyítási indítványa mellőzését.

[21] Az elsőfokú eljárás adatai alapján az ítéltábla azzal egészíti ki a törvényszék által megállapított tényállást, hogy a felperes a 2018. április 20-án kelt munkáltatói határozatában a 2017. március 24-én bekövetkezett közlekedési balesetet üzemi balesetnek elismerte.

[22] A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2020. szeptember 5-én jogerőre emelkedett ügyszám3 számú bírósági meghagyásban a jelen per felperesét 7.500.000 forint ápolási díj, továbbá havonta 1.976.400 forint járadék megfizetésére kötelezte a károsult munkavállaló javára.

[23] A felperes által csatolt felszámolási iratok szerint a felszámoló 63.057.322 forint összegben 6 hitelező igényét tartja elismert követelésként nyilvántartásban, melyből a felperesi beavatkozó igénye 58.886.400 forint. A felszámoló nyilatkozott arról, hogy a felperesnek a 2019. és 2020. évekre vonatkozó beszámolói nem állnak rendelkezésre, ügyvezetője a vagyon- és iratátadási kötelezettségének nem tett eleget, a felszámolási nyitómérlegben az adós eszközállományát 0 forint értékben tüntette fel.

[24] Az alperes fellebbezése az alábbiakra tekintettel alaptalan.

[25] A törvényszék a fenti kiegészítésekkel az irányadó tényállást helyesen állapította meg, és érdemben helytálló az abból levont jogi következtetése. Az ítéltábla – túlnyomórészt – a kifejtett indokaival is egyetért, a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelmekben foglaltakra tekintettel az indokolást az alábbiak szerint pontosítja és egészíti ki.

[26] Az ítéltábla mindenekelőtt azt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a felperes – részben vagylagosan, részben eshetőlegesen előterjesztett – kereseti kérelmei közül az elsődleges keresetének adott helyt akként, hogy az ott megjelölt két érvénytelenségi ok, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) illetve b) pontja közül az a) pontra alapítottan állapította meg az ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségét. Mivel az alperes fellebbezése e megállapítást támadja, ezért a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az ítéltábla a fellebbezésnek az alperes által ilyen módon meghatározott korlátai között bírálta felül az elsőfokú ítéletet. A felülbírálat ezért nem érinti az ítélet indokolásának azokat a részeit, melyek a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tényálláshoz kapcsolódnak.

[27] A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállás körében helytállóan állapította meg a törvényszék, és az alperes sem vitatta a fellebbezésében, hogy az adós vagyona nem önmagában a szerződés megkötésével csökkent. Azzal, hogy a felperesi ügyvezető a vételárat több részletben rövid időn belül teljes egészében felvette a felperesi bankszámláról, a vételár nem maradt a felperesi vagyon része, ekként a hitelezők kielégítésének pénzbeli alapja is megszűnt. E vagyoncsökkenés a hitelezők kielégítési alapjának elvonását eredményezte. Ezért a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének az adósi vagyon csökkenése tekintetében eleget tett.

[28] Rámutat az ítéltábla, egységes a bírói gyakorlat annak a megítélésében, hogy olyan esetekben, amikor a szerződés érvénytelenségét megalapozó tényállási elemek

megítéléséhez nem csak egy szerződés, hanem több egymást követő szerződés, jognyilatkozat, egyéb magatartás vizsgálata szükséges, úgy ilyen esetekben ezek láncolata egységes folyamatként értékelendő. Ezt hangsúlyozza a Kúria is a BH2015. 127. számon közzétett eseti döntésben: „...téves volt az a kiindulási pont, amely szerint a másodfokú bíróság lényegében csak a 2007. október 29-i szerződést vizsgálta és nem tekintette át az egymással összefonódó alperesek szerződéseinek folyamatát, és az azok által kialakított láncolatot. Hiába látszott ugyanis az I. és II. r. alperesek közötti első szerződés érvényesnek, ha a többi szerződést ezzel együttesen vizsgálva már megállapítható volt, hogy azok a feltételek, amelyek miatt ez a szerződés tisztességesnek tűnhetett, utóbb nem valósultak meg. A szerződő felek valós szándéka, az elérni kívánt joghatás ugyanis csak a teljes szerződéses láncolat áttekintése alapján rajzolódott ki és valósult meg”. Ennek körében helyesen mutatott rá a felperes a fellebbezési ellenkérelmében: a törvényszék a bizonyítékok együttes, okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy az adósi vagyon ténylegesen elvonásra került a hitelezők elől, így a jogügylet tényleges hatása a vagyonelvonás volt.

[29] Egyetértett ugyanakkor az ítéltábla az alperes fellebbezési érvelésével, mellyel a törvényszéknek a Cstv. 40. § (3) bekezdése értelmezése körében kifejtett azon álláspontját vitatta, mely szerint az „ingyenesség és rosszhiszeműség” tekintetében együttes feltételekről van szó, és a kimentés csak akkor lehet sikeres, ha az alperes mindkét vélelmezett törvényi tényállás alól kimenti magát.

[30] Rámutat az ítéltábla, a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján fennálló ingyenesség és rosszhiszeműség vélelme helyesen akként értelmezendő, hogy az ingyenesség vélelme csak a 40. § (1) bekezdés b) pontjának első fordulata szerinti tényállás esetén, a rosszhiszeműség vélelme csak a 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállás esetén merül fel, tekintettel arra, hogy az ingyenesség („ingyenes elidegenítés”) a b) pontban szerepel tényállási elemként, míg a rosszhiszeműség („ha az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett”) az a) pontban.

[31] Mivel az adott ügyben a törvényszék csak a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállásra alapítottnan állapította meg az ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségét, a b) pont szerinti tényállás elemeivel hangsúlyozottan nem foglalkozott, ezért az ítéltábla mellőzi a törvényszék indokolásából a szerződés ingyenességének vélelmével kapcsolatos okfejtéseket (indokolás 17. bekezdésének utolsó két mondata, 18. bekezdés, 19. bekezdés vonatkozó részei).

[32] Kiemeli az ítéltábla, a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti „rosszhiszeműség vélelme” kiterjed a 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállásnak a vagyonszökkenésen túli mindkét további elemére: az adósi szándékra és a másik fél tudatállapotára is. A törvényszék ennek körében helytállóan állapította meg, hogy a vélelem alóli kimentés az alperest terhelte, és helyesen értékelte úgy, hogy az alperes nem bizonyított a vélelem megdöntéséhez szükséges tényeket. Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az anyagi pervezetés ennek körében nem volt megfelelő. A törvényszék ugyanis a 2022. április 29-i tárgyaláson arról is tájékoztatta az alperest, hogy egyebek mellett őt terheli azon

tényállítása bizonyítása is, hogy nem volt rosszhiszemű, nem tudott arról, hogy a perbeli szerződés megkötése kapcsán a felperes (ügyvezetője) szándéka a hitelezők kijátszására irányul. Az alperes azonban az elsőfokú bíróság felhívása ellenére a rosszhiszeműség vélelmének megdöntésére semmilyen bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Ezt a mulasztást nem pótolta azzal, hogy folyamatosan hangoztatta a szerződést kötő felek jóhiszemű eljárását.

[33] Ugyanakkor alaptalanul hivatkozott a szerződés megkötésének időpontjában éppen kibontakozó, soha nem látott gazdasági változásokat indukáló koronavírus világjárványra, valamint arra, hogy felperesi ügyvezető korábbi felperesi ügyvezető ezzel kapcsolatban bármit is előadott volna az elsőfokú eljárás folyamán. felperesi ügyvezető ugyanis semmilyen előadást nem tett az elsőfokú eljárás során, továbbá 2020 február 3-án, a szerződés megkötésének napján – ahogyan arra a felperes és a beavatkozó is helyesen hivatkozott –, Magyarországon még semmilyen, a gazdasági életet bármilyen értelemben befolyásoló intézkedés nem történt a pandémiával kapcsolatban, az pedig köztudomású tény, hogy a futárszolgáltatással foglalkozó cégek a világjárvány egyértelmű nyerteseinek bizonyultak. Egyebekben megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperesi hivatkozással szemben a törvényszék indokolása nem tartalmazott olyan megállapítást, hogy az alperest nem érintette hátrányosan a pandémia.

Az alperes alaptalanul sérelmezte a Pp. 265. § (1) bekezdése és a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértését, melynek állítása mellé semmilyen indokolást nem adott elő. Előbbi szabály a bizonyítási érdek alapszabálya, mely szerint eltérő rendelkezés hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. Utóbbi a bizonyítás eredménye mérlegelésének alapszabálya, mely szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg. A fentebb kifejtettek szerint a törvényszék maradéktalanul eleget tett mindkét eljárásjogi követelménynek.

[34] Az alperes a Pp. 346. § (5) bekezdése megsértésére is hivatkozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, és ennek folytán jutott helytelen ítéleti következtetésre, továbbá az ítélet jogi indokolása számos esetben nem tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és azok értelmezését. Ennek körében rámutat az ítéltábla, a bizonyítékok mérlegelése a tényállás megállapításának egyik eszköze, amely az anyagi jogi felülbírálat körében értékelendő. Az ítéleti tényálláshoz az adósi vagyonszőkkenést, az adós ügyvezetőjének szándékát és a másik fél erre vonatkozó tudatállapotát kellett vizsgálni, mely tényállási elemek körében az ítéltábla maradéktalanul egyetértett a törvényszék mérlegelésével. A Pp. 346. § (5) bekezdése azt írja elő, hogy az ítélet jogi indokolásának mit kell tartalmaznia. Ennek körében rámutat az ítéltábla, az indokolás tartalmazza az alapjául szolgáló jogszabályokat és azoknak a szükséges értelmezését, e tekintetben hiányossága nincs, illet konkrétan az alperes sem jelölt meg.

[35] A felperes és a beavatkozó helyesen hivatkozott arra, hogy a fellebbezésben előterjesztett új bizonyítási indítvány elkészett, a Pp. 373. § (3) bekezdésébe ütközik. Ugyanakkor a fentebb kifejtettek szerint szükségtelen is az adásvételi szerződést ellenjegyző ügyvéd tanúkénti meghallgatása arra, hogy az alperes a szerződés megkötésének napján az első vételárrészt átadta a felperesi ügyvezető részére. Ennek a körülménynek az ingyenesség vélelme megdöntése körében lett volna jelentősége, amelyre a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállás esetén nem volt szükség.

[36] Mindezek alapján sem az ítélet megváltoztatásának, sem pedig hatályon kívül helyezésének nem volt helye, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a fenti indokolásbeli pontosítással és kiegészítéssel a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[37] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az elsőfokú bíróság 39. sorszámú végzésével engedélyezett részleges személyes költségfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illetéket. Ugyancsak a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes és a felperesi beavatkozó másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi költségét, melynek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg, a fellebbezési ellenkérelmekben foglaltakkal egyezően.

[38] Tájékoztatja az alperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

[39] Az ítéltábla tájékoztatja a felperest, hogy az Inyvtv. 65. § (1) bekezdése alapján kérheti az illetékes ingatlanügyi hatóságtól a perbeli ingatlan vonatkozásában a törvényszék 14.G.41.638/2021/2. számú végzésével elrendelt perfeljegyzés törlését.

Budapest, 2023. május 24.

Dr. Czifra Veronika Dr. Horváth Andrea Spiegelbergerné dr. Pofonka Mariann
a tanács elnöke előadó bíró bíró

..